הריני נזיר פרק שני נזיר

שאני הכא דאמר רחמנא [1]וטמא ראש נזרו מי שנזרו תלוי לו בראשו מיתיבי [א]נזיר שכלו לו ימיו אסור לגלח ולשתות יין ולטמא למתים ואם גילח ושתה יין ונטמא למתים ה"ז סופג את הארבעים תיובתא: **מתני'** [2]הריני נזיר לכשיהא לי בן ונזיר מאה יום נולד לו בן עד שבעים לא הפסיד כלום לאחר שבעים סותר שבעים שאין תגלחת פחות משלשים יום: **גמ'** אמר רב יום שבעים עולה לכאן ולכאן תנן נולד לו עד שבעים לא הפסיד כלום ואי סלקא דעתך עולה לכאן ולכאן איתגורי מיתגר אלא בדין הוא דלא ליתני עד שבעים ומשום דקתני סיפא אחר שבעים סותר שבעים קתני רישא שבעים ת"ש מסיפא נולד אחר שבעים סותר שבעים [5]מאי אחר אחר אבל אחר ממש מאי הכי נמי דלא סתר אי הכי מאי אירא דתני נולד עד שבעים לא הפסיד כלום אפי' אחר שבעים נמי הא אמרת לא סתר אלא ש"מ אחר ממש וכן מתני' לרב שמע מינה ורב כמאן אמרה לשמעתיה אילימא כאבא שאול [6]דתנן [ב]הקובר את מתו שלשה ימים קודם לרגל בטלה ממנו גזירת [ד]שמנה ימים קודם לרגל בטלה ממנו גזירת שלשים ומותר לספר ערב הרגל ואם לא סיפר ערב הרגל אסור לספר אחר הרגל

אבא

אסור לגלח. פי' קודם זריקת דמים שהרי מצותו לגלח על הדמים ואם גילח על אחד משלשתן אמרינן לקמן דיגלח:

אמר רב יום שבעים עולה לו לכאן ולכאן. פי' נולד לו בן ביום ע' מקצת היום שקודם הלידה עולה לשנין המאה והרי עשה ע' יום מן המאה (שהוא יום ל"א) ומקצת היום שאחר הלידה עולה לתחילת המזירות ולא יעמה נזירות בנו אלא עד ל' כ"ט יום הרי ביום ל"ט דשלו ל' [2]לבנו וז"מ השתא שיום ע' עולה לכאן ולכאן שיוכל לגלח ביום המאה שהוא יום ל"א לבנו מתוך שאותו תגלחת עולה לנזירות בנו מן הדין שהוא יום [ל"א] לבנו עולה גמי אותו תגלחת גם לנזירות דנפשיה שהוא מאה יום אע"פ שאם לא נולד לו הבן לא היה יכול לגלח על מזירתו אלא ביום ק"א שהתא כשנולד הבן יכול לגלח ביום [ק'] כדפרישית ולא"ת ומאי סברת היא כיון דאם לא נולד לו בן לא יכול לגלח עד יום ק"א להא לא מצי לגלח עד יום ק"א לנזירי[3] נזירות דנפשיה השתא גמי לא יגלח עד יום ק"א ויש לומר דהא [דלא] מצי לגלח ביום ק' לא הוי אלא מדרבנן כדפרישנו בפ"ק (דף ו.) דמדאורייתא מצי לגלח ביום ק' דמקצת היום כולו. ומדרבנן הוא דאצטריך לאמתני [עד] יום ק"א והכא אוקמי אדאורייתא ולאידך פירושא יום ע' מתחיל נזיר בנו ומגלח יום ק' שהוא יום ל"א לנזיר בנו ומשלים לי' לנזירותו נמצא שהרויח יום א'. ולפי' קמא היינא הוא שיום א' באמצע עולה לו לשנים: אתגורי אתגור. וה"ל למתני הרויח יום א'. בדין הוא דלא ליתני עד ע' לא הפסיד אלא הו"ל לשנות עד ע' הרויח. אלא משום דקתני סיפא אחר ע' סותר שהוא מפסיד קתני רישא שבעים נמי לא הפסיד ולאו דוקא אלא אף מרויח הוא: ת"ש מסיפא נולד לו אחר ע' סותר. ולרב אם נולד לו ביום ע"א אמאי סותר הרי מובלע נזי' בנו בתוך הק'. ותימה לרב לא היו מובלעים ימי נזירות בנו בתוך ימי נזירותו דימי נזירותו שלמי ביום צ"ט כיון דיום ע"א עולה לב' ימים לנזירותו וימי נזירות בנו לא שלמי עד יום ק'. ד"ל דמ"מ נזי' בנו מובלע בתוך מאה יום שהוכיר בנזי'. ועי"ל הא דאמר רב דעולה לשנים [6] אז לא יהוי מובלעים ימי נזירות בנו בימי נזירותו. ועל כרחיך אז לא יעלו לשנים. ולכך אמרי' דאינו עולה לשנים ואז יהוי מובלעים. ולאידך פירושא פריך שאם נולד ביום ע"א אינו מפסיד כלום: מאי אחר אחר כגון שנולד לו ביום ע"ב; אלא ש"מ אחר אחר ממש ומתני' ליתא לדרב כלו' ליה לה להא דרב: ורב כמאן אמרה לשמעתיה דא"ת ליה דיום א' עולה לב' ימים אליבא דמאן (א"ר) [אילימא] כאבא שאול דתנן הקובר את מתו ג' ימים קודם הרגל בטלה הימנו גזרת ז' דאמר בפ"ק ג' לבכי וד' להספד ול' לניחום. וכיון שמנה ג' ימים החמורים קודם הרגל בטלה הימנו גזרת ד' חי' ימים בטלה הימנו גזרת ל' כיון דנהג יום א' דין ל' יום קודם הרגל נתבטלו. ומותר לספר ערב הרגל מפני כבוד המועד: ואם לא ספר ערב הרגל. לא חש לכבוד המועד אסור לספר אחר הרגל עד מלאת לו ל' יום:

מסורת הש"ס

א) [ל"ל דמגילן], ב) מ"ק יט:, ג) [דף יג:], ד) [דף ו.], ה) [עי' כ"י ומוס' שם],

תורה אור השלם

1. וְכִי יָמוּת מֵת עָלָיו בְּפֶתַע פִּתְאֹם וְטִמֵּא רֹאשׁ נִזְרוֹ וְגִלַּח רֹאשׁוֹ בְּיוֹם טָהֳרָתוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יְגַלְּחֶנּוּ: במדבר ו ט

נוסחת הריב"ן

א) שכלו לו ימיו כולל ולא הבינו קרבנותיו חייב לגלח אם נתגלח שלין נזירות בראשו ונטמא אין נוקה על הטומאה בשביל שאם נתגלח קודם שהביא קרבנותיו לאין נוקה דהא לא מפרש ביה קרא מי שימי דקא מפרש בטומאה הכי"ד והשאר ליתא: ב) ולרבי: ג) ולית: ד) דלשלים של בנו: ה) (אתגורי כו' למאה בלבד) ליתא בכ"י: ו) שנזירותו: ז) אלא בדין הוא דלא למני עד שבעים לא הפסיד כו' אלא כו': ח) וקתני לא הפסיד הכי"ד: ט) כדקאמר' מאי אחר דקתני אחר אחר סותר כו': י) כי אמרת: כ) ובענין זה: ל) למיגני: מ) כ"ע יוסי הכי"ד ואח"כ כתוב בלילן ג' ימים: נ) קודם הרגל:

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה איתגורי וכו' שאינו צריך להשלים למאה אלא כ"ט בלבד ועוד:

גליון הש"ם

גמ' מאי אחר. כזה נלה דף י"ד ע"ב:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) רש"י ד"ה וכן ממנינן לרב. כ"ב עיין מ"מ: ב) תוס' ד"ה אמר רב יום שבעים וכו' שיוכל לגלח ביום מאה כיון דלנזירות קמא כלי: ג) ד"ה לא הפסיד כלום וכו' והרי ליה למתני כמתניתין הרוחת כריות. מלא כריות נמתוק וכ"ב בלדת כל"ל: ד) ד"ה אלא כדין הוא וכו' אבל שבעים דלא הפסיד והוי כמו וכו'. מיכון והוי כמו וכו' נמתקו: ה) ד"ה אילימא כו' בטלה הימנו גזרת שבעה תוך. מלא תוך נמתוק וכ"ב תוכת ז' כל"ל:

הגהות התוספות

1. כ"ל עוד. 2. כ"ל שלמו ל'. 3. מיכון לנזיר נמתוק וכ"ל לנזירות דנפשיה. 4. כ"ל ולא מוכיר אלא הפסיד והרי כמו וכו'. 5. מיכון והשתא כי טלד הכן ביום ע"א יגלח ביום ק"א, הכל נמתוק. 6. כ"ל אחר.

שני אלמא דיום ל' עולה לכאן ולכאן וא"ל דשאני התם דאותו יום בין שתי מזירות ורצו להחשיבו תחילתו (לו) לנזירות ראשון וסופו לנזירות שני משום דכיון דהבין קרבנותיו מ"מ נגמר נזירתו דין הוא שיתחיל מזירות השני מיד מידי דהוה אמקבל מזירות בחלי היום דאותו יום עצמו עולה למנין מזירות אבל הכא דיום לידה דהיינו ע"א עומד באמצע מזירות דידיה ובהתחלת מזירות דבריה רצו להחשיבו כולו למזירות דידיה אחר ימים שעברו משום דגם הוא מתחשבון ק' יום וכיון שאותו יום ע"א נחשב אחר ק' שוב אין למנותו שיהיה חשוב כיום שלם להיות נחשב מזירות אחד[6] לכך אינו עולה לבנו לתנא דמתני': **ורב** כמאן אמרה. כיון דתנא דמתניתין לא סבר לה כוותיה:

אילימא כאבא שאול כו' בטלה הימנו גזרת שבעה. ה] תוך ז' שיהיה אסור בגילה קנדל ובתשמיש המטה ומיהו לאו היינא הכי דבמ"ק (דף כ.) הכי מסקינן אפי' שעה אחת קודם לרגל בטלה הימנו [גזירת] שבעה: [שמונה] ימים קודם לרגל בטלה הימנו גזרת שבעים. לענין תספורת הואיל ומתחיל יום אחד מדין שבעים קודם לרגל: ומותר לספר ערב הרגל. משום כבוד הרגל ואי לא סיפר ערב הרגל אסור לספר אחר הרגל דלא ניתן לדחות אלא מפני כבוד הרגל והואיל ולא חילק כבוד לרגל לא יועיל לו הרגל להפסיק ושבעים אחר הרגל:

אבא

עין משפט
נר מצוה

לד א מי' פ"ד מהל' נזירות הל' יב:
לה ב מי' שם הל"ד:
לו ג (מי' פ"י מהל' אבל הל' ג סמג עשין דרבנן ב טוש"ע יו"ד סי' שצט סע' ו וטוש"ע או"ח סי' תקמה סע' ז):
לז ד (מי' שם הל"ה סמג שם טוש"ע יו"ד שם סע' ג וטוש"ע או"ח שם סע' ח):

פי' הרא"ש

אמר רב יום שבעים עולה לכאן ולכאן. אם נולד לו בן עד יום ע' ויום ע' בכלל יום לידת הבן עולה לכאן ולכאן. כיצד נולד לו בן יום ע' אותו היום עולה לו לשנים ותחלתו קודם שנולד לו הבן עולה לנזי' כאלו השלי' ע'. וסופו עולה לו לנזירות בנו ומונה ל' יום עד יום (זה) [ק'] ומגלח ביום ק' דהיינו ל"א לנזירות בנו ויום ק' לנזירותו הוי כמו יום ק"א דכיון דיום ע' עולה גם לנזי' בנו חשוב כשני ימים לענין נזירותו. והיינו טעמא משום דמדאורייתא מותר לגלח ביום ק' דמקצת היום כמולו. ומדרבנן הוא דאצטריך לאמתני [עד] יום ק"א והכא אוקמי אדאורייתא ולאידך פירושא יום ע' מתחיל נזי' בנו ומגלח יום ק' שהוא יום ל"א לנזי' בנו ומשלים לי' לנזירותו נמצא שהרויח יום א'. ולפי' קמא היינא הוא שיום א' באמצע עולה לו לשנים: אתגורי אתגור. וה"ל למתני הרויח יום א'. בדין הוא דלא ליתני עד ע' לא הפסיד אלא הו"ל לשנות עד ע' הרויח. אלא משום דקתני סיפא אחר ע' סותר שהוא מפסיד קתני רישא שבעים נמי לא הפסיד ולאו דוקא אלא אף מרויח הוא: ת"ש מסיפא נולד לו אחר ע' סותר. ולרב אם נולד לו ביום ע"א אמאי סותר הרי מובלע נזי' בנו בתוך הק'. ותימה לרב לא היו מובלעים ימי נזירות בנו בתוך ימי נזירותו דימי נזירותו שלמי ביום צ"ט כיון דיום ע"א עולה לב' ימים לנזירותו וימי נזירות בנו לא שלמי עד יום ק'. ד"ל דמ"מ נזי' בנו מובלע בתוך מאה יום שהוכיר בנזי'. ועי"ל הא דאמר רב דעולה לשנים [6] אז לא יהוי מובלעים ימי נזירות בנו בימי נזירותו. ועל כרחיך אז לא יעלו לשנים. ולכך אמרי' דאינו עולה לשנים ואז יהוי מובלעים. ולאידך פירושא פריך שאם נולד ביום ע"א אינו מפסיד כלום: מאי אחר אחר כגון שנולד לו ביום ע"ב; אלא ש"מ אחר אחר ממש ומתני' ליתא לדרב כלו' ליה לה להא דרב: ורב כמאן אמרה לשמעתיה דא"ת ליה דיום א' עולה לב' ימים אליבא דמאן (א"ר) [אילימא] כאבא שאול דתנן הקובר את מתו ג' ימים קודם הרגל בטלה הימנו גזרת ז' דאמר בפ"ק ג' לבכי וד' להספד ול' לניחום. וכיון שמנה ג' ימים החמורים קודם הרגל בטלה הימנו גזרת ד' חי' ימים בטלה הימנו גזרת ל' כיון דנהג יום א' דין ל' יום קודם הרגל נתבטלו. ומותר לספר ערב הרגל מפני כבוד המועד: ואם לא ספר ערב הרגל. לא חש לכבוד המועד אסור לספר אחר הרגל עד מלאת לו ל' יום:

---

[6] נלמה דל"ל הא לאחר רב דשולה לשנים דוקא דיהוי מובלעים בין כן וכך אבל אם יהיה עולה לשנים אי לא יהוי.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com